

PROCESO DE INFAMANCIA: XIMENEZ DE TRISTE, Sandoval

370/A-7.

BISCARRUÉS

A 57.

GOBIERNO
DE ARAGÓN

2
Privilegio o siquiere Firma de
Los Ximenes de Faist y todos los des-
cendientes de aquellos por linea recta
Masculina como prueban serlo los
Ximenes de Los Anglis, Los de Aycares
y tambien los de Biscarrues por legi-
tima descendencia de los Probandos de este
Privilegio por portadas e inclusiones &c.

Copia del Privilegio o Firma de los Ximenes de Jazt de
los que descienden Los Ximenes de la villa de Ayave Los Xime-
nes de Los Anglis y los de Biscay Aldeas de esta villa. Y
esta Copia esta Conprobada y admitida por la Hora de Za-
ragoza Concurda con su original dia 2 de Octub. de 1757.
La que fidamente ala Letra es del Tenor Siguiete

Multum honorabilibus, et conscriptis viis, cancellarijs et
vice cancellarijs Regentibusque cancellariam sedemini domini
Regis, et eius locum tenentis Generali Governatorum, generali Regni
Aragonum, et ipsius officium Regentis in eodem Regno non est
honorabilibus et dignis Regni Equality, sive dictoribus, demunsum
Regni et eius locum tenentis generalis quam tridi Governatorij et
ipsius officium Regentis in dito Regno: - Bainulo Generis tridi
Regni et eius locum tenentis Comissarij et Collectoribus Tuum
Regalium; Justicie Juratis Almudazafij et alijs officiis ville
de Ayave et loci de Biscay Aldeas dite ville de Ayave et
aliam quacunquam civitatum villarum et locorum in Regione
Nec minus venerabilior universis et singulari supradictis
Comissarij Portarrij Virgarij Numeris sagionibus et hominibus
de officio dictorum Alguacilorum et Cuiuslibet eorum et Ceteris quibus
vis alijs officiis Regis et secularibus Regiam et secularibus
pitionem excentibus infra predictum Regnum Aragonum constitue-
nti, dictorumque omnium officialium et cuiuslibet eorum locum
tenentibus, et Cuiuslibet vestrum de quem seu quos presentes preuen-
ient et subiecuntur quomodolibet gratiae. PETRUS DE MUZ
Jusipetus locum tenens Maltan Magnifici et Circuuspechi vero
Domini Joani de Lanuza Nihil scrupulm Regis domini Regis
Consilarij ac Justicia Aragonica solutem et paratam ad vestri vene-
placitam voluntatem. NOVERIS quod diebus prochaini per procu-
ratores honorabiles sanuj Ximenes de Jazt in favorenotis nota-
ris loci de Jazt Honoris de la Pena et viuis eis loci de Biscay

Aldae Villa de Ayerbe et aliorum fuit locam nobis oblatam
in scriptis quedam propositio summa superpositione
dicta sua infanzonia. Ienior eius in processu huc modi
causa continet aqua oblate et per cum devite, et iuxta formam
affidancata. Hic quoque Procuratore instante ab eodem yac,
nunt sibi concessa littera missoria Cum si quis causa, vobis
et Cuiuslibet vestrum directe in forma solita et consuetu. quae quidem
dat faciunt Cesare Auguste die decimo nono Mensis Iunii anno
annis presenti et infra scripti. Postquam quidem litterarum
concessione et emendationem ipsarum in Nostri conparuit presencia
dictus Sanctius Ximenes de Taut infancia predictus qui presen
tibus discretis Egido & Aluerda procuratori facili' Seuencie
m' Domini Regis in Regno Aragonum et Petru Romeo Notario
Causidico. ut procuratore Juratorum Consilij et Universitatis Villa
de Ayerbe et Abdacorum suarum quendam in scriptis oblikti cedu
tam articulorum tan super posessione quam super Salvam
dicta sua infanzonia tenoris sequentis. Articulas infra
scriptos ofeat et dat dictus Sanctius Ximenes de Taut resu
natis loci de Taut et habitator de presenti Loco de Biscarrue
Aldae villa de Ayerbe. qui petit per vos dictum Dominum
Locum tenente Justicie eos admittit et super contentus in ei mandu
re interrogari et Examini quo cumque teste pro sui parte pro
ductos et producendos devite et iuxta forum. Ex primo dicit
dictus Procurator quod Sanctius Ximenes de Taut infancio
filius Eximini de Taut viuus loci de Taut fecit Salvam sue
infanzonia Devite et iuxta forum, et servati sevandi
et inde vita et asueta forma fons prout & predictis constat
et operat contare et operare potest, per Privilegium publicum
et seu dicta sua Salve ad quod et in eo contenta dictus Exponent
se referat et de eo facit promptam fidem Vobis dicto Domino
Locum tenente Justicie Aragonum et in presenti proce, si
et in qua tunc pro. e et in parte sua et contra proximam adversam

fuerint aut facere posunt. et non alias a lite nec ultra.
Quid dictus Sanctius ut infancio predictus gaviosus fuit et
gaudebat omnibus et singulis fratribus Privilegijs libertatis
et immunitatis Regni Aragonum de foro, et alias Ceteris
infantioribus dicti Regni Concessis, parva et indulta, et pro
infantioribus predicto fuit et erat habita tentus nominatus
et reputatus ab omnibus de eo, et de predictis veram notiam
habentibus, et talis de predictis omnibus erat et est vox come
nisi opinio et forma publica in dicto Loco & Taut et aliis
ubi de predictis est habita Vera Notia et habetur.
Item dicit dictus Exponent quod Gondisalbas Ximenes de
Taut habitator dicti loci de Taut fuit et erat facta legitimi
mas et matrimonio per Vicaram Liniam Masculinam descendens
dicti Sancti Ximenes de Taut qui dictam Salvam fecit
et gaviosus fuit dictus Gondisalbas Ximenes omnibus etiam
guli foris privilegijs et libertatis Ceteris infantioribus die
n' Regni Concessis parva et indulta, et pro fratre legitime
dicti Sancti Ximenes qui dictam Salvam fecit et pro infante
n' tempore eius vita fuit et erat habita tentus
nominus et reputatus ab omnibus de eo. Et de predictis
dictam notiam habentibus, et talis de predictis fuit et est vox
veram notiam supra. Item dicit dictus Ex
ponent quod dictus Gondisalbas Ximenes de Taut facta dicto
Sancti Ximenes de Taut qui dictam Salvam fecit et Aliud dic
ti Exponentis ex suo legitimo matrimonio quod contractum
cum Sancha Alfonso & Vivia habuit et producavit Petrus
Ximenes de Taut patrem dicti Exponentis eius filium et produc
tare et filio Exponenti legitimus et naturalibus dictus Gondisalbas
Ximenes de Taut et dictus Petrus Ximenes de Taut et fratre
nuris. tenuerunt tractaverunt nominaverunt et reputaverunt
ab omnibus et de eis et de predictis veram notiam habentibus
et talis de predictis fuit et est vox communis opinio gentium

et fama publica in dicto loco de Tuit et alibi; qui quidam Petrus
Ximenez de Tuit filius duci² Sondalbi de Tuit in infans² hoc
muni² gauissim fuit omnibus et singulis foris laus legij libe-
tatis et immunitatis Ceteris infanciis duci Regni Con-
cessis, patribus et immunitatibus et pro infanciis se hauuit nomina-
vit et reputavit et pro filiis fuit hauritas sentis nominatus
et reputatus ab omnibus & co veram noticiam haurientibus
et talis & predicti fuit et est vox communis et fama publica
ubi supra. Deinde dicit dictus Exponens quod dictus
Petrus Ximenez de Tuit infans predicas ex suo legitime
matrimonio quod contraexit cum Domingua de Pueyo eius
legitima uxore hauuit et preceperat in filium suum legitime
natum et naturalem dictum sanctum Ximenez de Tuit
exponentem eius filium et pro patre matre et filio legitime
se hauuerunt denunciant tractaverunt nominarunt et
reputarunt, et probabilius fuerunt exant et sunt hauriti
sentis nominati et reputati ab omnibus & ceteris predictis
veram noticiam haurientibus, et talis & predicti veram noti-
ciam haurientibus fuit exstet et est vox communis et fama publica
ubi supra. Et predicta omnia et singula legi predicta fue-
runt exant et sunt vera publica manifesta et notoria
et ea fore sic et eae dictae partes ad vocare et quilibet eorum
dixerant uicignores erant et confessi fuerunt in presen-
ti plurimum fide signarunt personarum et talis predicti
fuit. Exstet et est vox communis et fama publica
ubi supra. **VERUM** Cum ad vos dictum dominum
locum tenentem Justiciam et ad vestrum officium pertinet
competat et expectet in et supra predictis de Congreso
fori Vermicio provideat et Justiciam petentibus com-
ministrare. In quo dictas Exponens petit Uxat
et Requirit per vos dictum dominum locum tenentem
Justiciam et per vestri definitivam sententiam pronunciare

Sententiam decerni et declarari prebitum sanctum de duci
exponentem fore facie et eis infractionem per vestrum tenorem
Masculinam descendenter, et ut infractionem et transgressionem de-
vere gaudeze omnibus et singulis foris Privilegijs libertatibus,
et immunitatibus et frumentis libetatis, ceteris infanciis duci Regni
concessis, patribus et immunitatibus et insuper petit per vos dictam sententiam
num locum tenentem Justiciam, et vestri definitivam sententiam
recipit admissam dictam laam Tarii firmam dicitur in fanzone
per eum decupra oblatam, et ita fieri pronuntiatur et prouideretur
decerni et declarari petit Uxat et Requirit dictas Exponens per
vos dictum dominum locum tenentem Justiciam et per vestris
definitivam sententiam. Et alios; Sic si prout in talibus et simili-
bus sit fieri pronuntiatur et prouideretur quodcumque et debet et prout
foris et vestio suadebunt sibi et partibus Justiciam quodcumque dicitur
Ministrando. petri premisi & a quoniam si negotio &
offert se & a non solum per testes & a non se adstringens
& ordinata per me Michaelum Molino Procuratorem
& presentis causa. **Quia** quidem Cedula supra inserta modo
predicto per dictum infractionem oblate incontinenti non
cedendo ab oblatione dicta Tarii firma proscripta
te oblate denobis presentibus. Dicta proscriptio fida
n' et Procuratore dicta Ville et Alcazarum de Hyrcano
obtulit eandem, et faciendo fidem de contentis in dicta
Cedula et Tarii firma fecit productam laze in prima
solita et assuta, et eo instante fuit per nos mandatum
vocari seu scilicet Omnes et quoscumque testes quos per nos
de provendum seu fide facendum de contentis in eisdem dicens
sit nominandos seu eligendos et dicti Gidio de Aluenda et
Petro Romeo qui assisterent. Qui quidem egidius de Aluenda
Procurator fiscalis predictus in predictis non commisit et dicitur
Petrus Romeo Procurator predictus veliquit nostre directione

Quibus ita gestis incontinenti predictus Sanctius Ximenes de
Tuit Infancio in Modum probationis seu ad probandum
Contento in dicta eius Cedula articulorum produxit non
nullos Testes, et quodam Privilegiam Regiam Authorizationem
in Eiusdem. Solve Infanzonia factam et Concessum hunc
rabili Sancto Eximio de Tuit infacioni havitatoe hoc de
Tuit. Qui quidem Teste premisso Juramento fuerunt interzo
gati et Examinati depositiones quorum v. quantum ad dictum
Privilegium per dictum Infacionem facerunt et Sunt pa
blicata et per nos ea instanti havita pro publicatis in suis
primis figuris knowes currum in Procedente dicta Causa Continentur
presentibus dictis Procuratore fiscali; et Procuratore dicto
ville de Ayzeve et Aldeazum Iurazum. Qui quidem Pro
curator fiscali supra dicta publicatione non consentient
prout non consensit; petiit per nos concedi sibi Copiam de
dicti producti et publicatis per dictum Infacionem et assignau
sibi ad Contradicendum, cui per nos fuit Concessa dicta
Copia et assignatum ad Contradicendum certam tempus quo
elapse in nostri Comparsuit presentia dictas Sanctius Ximenes
de Tuit infacioni qui dicit quod cum dictus Procurator fiscali
habeat assignationem ad Contradicendum contra producta et pu
blicata per eum, et infra tempus eidem assignatum nulam obta
lent Contradicendum, ideo petiit per nos si aliquod erat Contradi
cendum oblatum pro non oblatu, et Mandare alterius in eadem
Causa. Quarto modo procedi. **NOS** vero atentis predictis viro
dicto processu et quod ex eo constitutis nobis de alegatis per dictum
Infacionem habuimus dictum Contradicendum si aliquod pro
parte dicti Procuratoris fiscali in eadem Causa est oblatum
pro non oblatu, et Mandavimus ad ultiora in eadem causa
tertio modo procedi presenti dicto Procuratore fiscali qui
predicta nostra Religuit directionem. Et tandem Venutus
et Concluso in dicta Causa predicta Infacionem et prouinciam

fiscalem et primo havito pro Venutio et Conclusio; in nostri
comparuit presentia predictus Sanctius Ximenes de Tuit infan
cio, qui dicit quod cum dictus Procurator fiscali et dicta Petrus
Romeo Procurator dicta villa et Aldeazum de Ayzeve oblate
et aliquas rationes Contra dictam iuram firmam per eum oblation
ne nec contradicxerunt prouaverunt nec publicarunt Contra predicta
re probata et publicata per eum, et de Contentis in eadem sua
cedula articulorum per eum desuper oblatas nobis connotaret
per producta probata et publicata per eum, et alij de predictis
per nos fici, et pronuntiari et providebis, et prout in eadem la
tius pronuntiatae dictatae publicatae continentur; Et nullominus
dictum suum Iurifixionem scipi et admitti presentibus dictis legibus
Rabuenda Procuratore fiscali et Petru Romeo Procuratore
dicta villa et Aldeazum de Ayzeve qd predicta nostra re
liqueant directionem, super quibus dicta Causa in nostri
ultimo remansit deliberatione. Ita postea per nos havita
et Consilio compertis, dicto Sancto Ximenes de Tuit infan
cio predicto instanti et pronuntiatae getente presentibus dictis
Procuratore fiscali, et dictorum Ville et Aldeazani facimus prou
isionem sequentem. **PRONUNTIAMUS** atenti Contenti in parte
sua et alijs in foro, et ratione concubentibus, dictum sanctum Ximenes
de Tuit infacionem habitationem Lou de Biscarray foro fuisse et
esse descendenter per liniam Vicaram Maserlinam de genere in
facionum et ex illa a dicto Sancto Ximenes de Tuit eius pro
quondam et in possessione sua infanzonia et sic ipsum foro fuisse
et esse infacionem humunum descendenter de genere in foro
num, et posse et esse gaudere omnibus et singulis privilegiis
et libertatibus et immunitatibus quibus de foro et Regno consue
tudine infaciones habentes gaudere possunt Consueverunt et
devent et sic ipsum non teneri ad Contribendum nullominibus
significari nisi solum ad ea quibus de foro infaciones humunum
et nullis contribuere devent et cum his significari tamen
significari non obstantibus in Contrarium alegatis. Illam quidem pro
nuntiationem modo quo gamihit per nos factam ante dictum infacio

presentis, ut Tuzlam acceptaverit et dictas Egibus de Aluenda procura
 tioe fiscolis, et Petrus Romeo Procurator Ville et Alcanum &
 Ayecae. quibus si peractis predictis
 Sanctius Ximenes de Tuis infantio petit per nos Concedit sibi liberis
 necessariis et spontaneis vobis de Cuiilibet vestrum dictas informa-
 tib; que quidem per nos faciunt sibi Concessa. modo et
 forma quibus infra, ut haec et alia per Processum dictae Cause
 in Curia predicta Domini Iustitiae Aragonum super predictis ha-
 bitum et actitatum, ad quam in Cassa omnina nos referimus. Sicut
 Demonstratur. Que omnia predicta peracta et per nos pronuncia-
 ta et provista, sic facere et sic se hauruisse prout supra Viscitata
 existent vobis, et Cuiilibet vestram. Ex parte Domini nostri
 Regis patinantes et significantes decimus sexiesque presentium
 et vigore dictae nostre pronuntiationis et receptionis dictarum
 iuris firmam invenerimus quatenus ne turbatis molestis aut ingu-
 stis, turbare molestare aut inquietare faciatis iubatis seu
 mandatis. dictum Sanctum Ximenes de Tuis in factio[n]em
 in predictis suis iure uero et possessione seu quasi dicta sua infon-
 ditionis, libertatum, frumentationis, et immunitatem predicationis
 et ne vigore obligacionum exercitorum statutorum stabilitatem
 aut ordinationum dictarum Ville et Ayecae et loci de Biscarrau
 aut aliaram Civitatum, Villarum, et Locorum dicti Regni proce-
 das, ne procedi faciatis iubatis sive mandatis ad faciendum pro-
 cessum dicto Sanctio Ximenes de Tuis, nec cum completioni nec
 congelii faciatis iubatis sive mandatis ad solvendum nec paccan-
 dum Maravetinam, pedagium, monetarium, nec aliqua alia
 onera mea ad contribuendum in predictis iuriis, comportamenti aut
 contributionibus regalibus aut viuinalibus cum hominibus condito-
 nis, seu signi scivitis, nisi solum in his in quibus infractione
 herminij de foce et Regni Consuetudine contribuere tenentur
 et devent. Et me ratione predicta ad captionem personae dicti
 Sanctij Ximenes de Tuis in factioris nec ad executandam pignoracionem
 conservandum inventorum vendendum distrahendum et alienando.

Si aut bona ciuidem procedatur non procedi faciat iubatis
 nego Mandatis. Et me ullus alios processus aut contrahenda
 respondat, et disforata ac inde prejudiciale ac prejudiciale
 contra et diversus dictum Sanctum Ximenes de Tuis infor-
 mationem faciatis fieri faciatis iubatis sive mandatis, et
 si in aliquo contra premisa aut aliquod premissorum pro-
 cedat, procedi faciatis et faciatis iubatis sive mandatis
 omne illud incontinenti revoletis, et annullati revocari et
 annullati faciatis iubatis sive mandatis, et ad primitum pri
 mulum et deinde statum redicatis et redici faciatis in
 dilatace. Et siquid pignora premissorum occasione facta
 sunt vel in posteram fieri contingat illa incontinenti dicto
 Sanctio Ximenes de Tuis in factio[n]e Visitatio[n]is et Visitatio[n]e
 ciatis indolatae. Cum sic per nos Justitia et ratione me
 piantibus et in verum dicta nostra pronuntiationis provillam
 et Mandatum existat, alias parum aut nil producit et den
 tenuis proferre, et firmas recipere; si exhibi suum dictum
 sortientur effectum. Data Cesaraugusta die decimi
 quinto mensis Martij anno a Nativitate Domini Mi-
 lemo quadringentimo Nonagesimo Nono.

El copionte de la antigua
 dice despues assi

Concurada esta Copia con el original primitivo muy
 antiguo escrito en pergamino y de orden superior se con-
 proxima esta Copia el privilegio de los Ximenes de Tuis
 con la nota original a que me refiero en Zaragoza a dos
 dias del mes de octubre del anno mil setecientos cincuenta
 y siete. y se autorizo probotimone a instancia de don
 Ximenes y Consates consta q. a admisiva q. a
 Dm. Bernardo Lopez

Esta firma en un Pergamino posee en poder de Pedro Antonio Ximenes
 de Biscarrau, siendo lo mismo q. el original
 y por ello lo lleva consigo en su viaje y es comprobado q. es el original